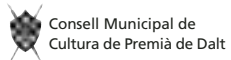

NIT DE LA POESIA

PREMIÀ DE DALT

Col·laboren:

Disseny gràfic: exit

Composició i impressió: Creacions Gràfiques Canigó

Dep. Legal: B-12547-2007

Premià de Dalt, 14 de març de 2008

2^a
EDICIÓ

NIT DE LA POESIA

PREMIÀ DE DALT

CÈLIA SÀNCHEZ-MÚSTICH
PEREJAUME
ÀLEX SUSANNA

i els músics
HORACIO FUMERO (Contrabaix)
JIMMY JENKS (Saxòfon)

INDEX

POESIA AMB MOLTES PES	5
CÈLIA SÀNCHEZ-MÚSTICH	9
PEREJAUME	19
ALEX SUSANNA	27

POESIA AMB MOLTES PES

L'any Passat Parlàvem de Poesia, amb P de Pa. Enguany l'escrivim amb P de Paraigua, un estri gairebé oblidat que –segons les dues Paraules que el componen– servia per no haver de Parar la Pluja i Protegir-se'n. És clar que Parlem del Passat, quan Plovia. Un Paraigua que, en la versió negra i no-Plegable del nostre cartell, sembla gairebé Perdut, extingit.

Vet aquí que, com ell, la Poesia serveix per resguardar-nos d'una altra mena de Pluja que, aquesta sí, cau Prou Perceptiblement. Diguem que ella Procura Protegir-nos, més aviat amb Poc èxit, del xàfec de la Prosa –a vegades massa Prosaica– de la vida quotidiana. Cadascú que hi Pensi i li Posi les Paraules que Prefereixi. No cal que siguin amb P. Però amb P n'hi ha una Pila.

Un Paraigua sota la Pluja és una Prova de Previsió, Però Potser també una Punyeta....com ara quan et claven amb Punteria la Punxa d'una barnilla al Pòmul o quan regalima amb Precisió la Punta del Paraigua més Proper just sobre la teva espatlla.

Sembla fàcil doncs –només cal mirar el Pompeu–, definir Paraigua o Pilota o Pèsol, Però Podeu estar segurs que no ho és tant definir Poesia.

Per això el Perspicaç Samuel Johnson, quan el Pesat i Perseverant d'en Boswell li va Preguntar què era, a Parer seu, la Poesia, davant del Perill de Pifiar-la li va Plantificar: "Prefereixo dir-li allò que no és". I li va dir tantes coses que ja no va Parar.

Parlant en Plata: obrir el Paraigua quan Plou és Prosa; Portar Paraigua quan fa sol és teatre; Per tant, un Paraigua en un cartell per força ha de ser Poesia!

I encara una altra similitud: si un Paraigua consisteix en una Peça de tela cosida a unes barnilles i Posades a l'extrem d'un Pal que Permeten d'estendre-la o Plegar-la amb Promptitud, un Poema és una Pàgina escrita i enquadrada que es Plega i es desplega en un instant damunt del faristol.

Doncs de què és Poesia aquest vespre en tindrem tres Proves. És Poc Probable que els Poetes i els seus Poemes els en donin cap explicació Plausible. Però si vostès els escolten i ells l'encerten, algunes coses se'ns faran més entenedores. Perquè un Poema no té Per què voler dir res amb Precisió, o no cal que ho

Pretengui. Un Poema no sol tenir cap altre Personatge que aquell qui l'escriu. O que aquell qui el llegeix. Un Poema barreja ingredients, obre i tanca Portes, Posa nous sentits a les Paraules. No cal que signifiqui res. Un Poema només és. Un Poema Plou. I Punt.

Aquesta nit i en aquesta Parròquia de Sant Pere de Premià, tres Poetes sense Paraigua –un amb P i dos amb S– faran Ploure Poemes.

I en recordarem un altre, l'alquimista que va trobar la Pedra filosofal de la Paraula, en Josep Palau i Fabre.

Benvinguts a la 2a Nit de la Poesia a Premià de Dalt.

P de Poesia

NIT DE LA POESIA

JOSEP PALAU I FABRE

SONET ESCRIT DE CARA A LA MORT

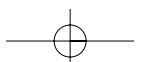
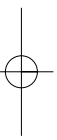
En els cercles concèntrics del teu iris,
com en l'aigua agitada per un roc,
jo veig la meva imatge entre deliris,
segur només d'haver arribat enlloc.

La diminuta arena dels martiris
i les pedres brillants de gebre i foc
encenen les ciutats de cementiris
que habiten les fondàries d'aquest lloc.

El dia que es farà l'aigua quieta
i el teu ull serà net com un espill
contemplaré la meva faç perfeta.

I després del moment del gran perill,
amb la boca negada, i capgirat,
vindré a raure al teu fons d'eternitat.

7 de juliol de 1945

NIT DE LA POESIA

CÈLIA SÀNCHEZ-MÚSTICH

BIOGRAFIA

Cèlia Sánchez-Mústich va néixer a Barcelona el desembre de 1954 i actualment viu a Sitges. S'ha dedicat a l'ensenyament musical. Tot i que escriu poesia des de ben petita, no va començar a fer-ho en català fins als 20 anys. Des del seu primer llibre de poemes, *La cendra i el miracle*, fins al darrer i cinquè poemari, *Llum de claraboia*, ha anat bastint una veu poètica que ha estat qualificada de singular "perquè és essencial, conceptual, amb una forta càrrega de pensament, però negant-se a renunciar al món dels sentiments i de l'estètica".

Però al costat de l'obra poètica ha escrit i publicat contes (Premi Mercè Rodoreda el 1999 per *El tacte de l'ametlla*), dietari, novel·la, una original biografia del músic i cantant Peret i també un llibre d'entrevistes a l'entorn del futbol.

POESIA

- **La cendra i el miracle.** Barcelona: Columna, 1989.
- **El lleu respir.** Barcelona: Columna, 1991.
- **Temperatura humana.** Barcelona: Columna, 1994.
- **Taques.** Barcelona: Edicions 62, 1997.
- **Llum de claraboia.** Lleida: Pagès, 2004.

NOVEL·LA

- **Diagnòstic:** lluna nova [dietari novel·lat].
Barcelona: ICD, 1993.
- **Pati de butaques** [recull de contes i narracions].
Barcelona: Columna, 1996.

- **Les cambres del desig.**
Barcelona: Columna, 1999.
- **El tacte de l'ametlla** [recull de contes].
Barcelona: Proa, 2000.
- **Tercer acte d'amor.**
Barcelona: Proa, 2002.
- **Peret, l'ànima d'un poble** [narrativa de no ficció].
Barcelona: Edicions 62, 2005.
- **Il·lusionistes del futbol.** [narrativa de no ficció].
Cossetània edicions, 2007.

ENTREVISTA

V.M. –*A Llum de clara boia els oposats es troben...*

C.S. –Sí, ho sé intuïtivament: el dubte és un terreny segur, contràriament al que pugui semblar. L'esperança neix quan s'ha perdut tota esperança i el salt al buit, de fet, és un salt des del buit, a partir d'on es pot créixer.

V.M. –*En quins moments escriu?*

C.S. –No puc dir-ho amb precisió. Escric arreu. El poema t'arriba a llambregades. És el poema qui et caça al vol, fent altres feines o mentre parles amb algú. Després, en un primer moment pots escriure setze versos i quan el dones per acabat en té sis. Saps el que no vols dir. Enriquir un poema és treure'n tot el que hi sobra.

V.M. –*Prioritza la forma o el fons?*

C.S. –Crec que la forma és el fons. Això vol dir que el fons neix amb la forma. No és tan important el que dius sinó com ho dius. La forma entesa com el lloc des d'on et mires el poema. El poema és comparable a una fotografia artística: l'angle des d'on mires dona l'efecte i provoca una determinada reacció. Val la mirada, no allò fotografiat.

V.M. –Té l'art de fer que paraules gastades, com amor, sonin diferents, als seus poemes...

C.S. –Les paraules no es gasten. Es gasta el context en que s'utilitzen. Tot és relatiu.

V.M. –*Poesia per a què?*

C.S. –No ho sabem. Justament aquest és el seu sentit principal. Que hi hagi coses que aparentment no serveixen per a res i siguin capaces de trasbalsar-te i convulsionar-te és esperançador. La poesia és com el sentit de l'humor: l'art de raonar l'irraonable. El poema desencadena unes vibracions, i un acudit, rialles. El seu format petit també fa que hi hagi molts poemes i acudits dolents, perquè tothom s'hi atreueix. En canvi, si són bons...

(Virgínia Mascaró, al suplement Avui Diumenge, 2004)

NIT DE LA POESIA

CÈLIA SÀNCHEZ-MÚSTICH

L'AIGÜERA**123456**

Alguna cosa em llisca entre les mans
ensabonades, i no són únicament els plats.
És un reflux de tèrboles notícies
que esquiven la conxorxa dels oblits.
El gest, acostumat, mecànic,
de refer la lluisor de la vaixela
—així com els somnis de la nit
desincrusten les deixalles dels temors—
m'aboca a la visió de tantes víctimes
confoses en partícules de ceba
o espurnes de suc fugint del raig pervers.
I m'envaeix una pietat aguda,
la paranoia de salvar aquests naufrags
sorgits d'un altre món
sobreposat, indesxifrabla.
O d'esbandir cada got, cada cobert,
com si fossin les dones maltractades
que somien banys d'escuma
o els presoners fugits a qui rento les ferides.
Hi passo estona, fent els plats,
prou perquè el dolor de tots els temps
fecundi un ventre abandonat
a l'altra banda de l'aigüera.

(inèdit)

INTEGRACIÓ

123456

Com un empelt a la pell de la nit,
transcorro ben quieta, lenta, humida,
recolzada al cartell d'un cinema tancat.
S'hi dibuixen dues boques.
Els llavis d'ella s'entrebren
inversament al gest de les parpelles
—com el llum que s'encén
quan les cortines contravancen.
Els d'ell s'aturen en una espatlla
d'ella, morosos, oblidats del guió,
com els somnis rasants que besen la nit,
la zona erògena on reposo.

(de Llum de claraboia 2004)

NIT DE LA POESIA

CÈLIA SÀNCHEZ-MÚSTICH

FOTO ACTUALITZADA

123456

M'heu demanat una foto recent
i us n'envio una de quan tenia sis anys.
Trucada: jo, als sis anys,
asseguda al llit de la cambra on ara dormo,
sobre els llençols que l'amant ha desfet.
Amb les mans arrapades
a preguntes que he engabiat
en una carta als reis
i els peus que no arriben a terra,
descalços de creuar amb sigil
el laberint de les pors
i trepitjar el raïm del vi que avui
em crema els llavis.
Jo, als sis anys,
observada pels objectes dels prestatges
que destrien els meus ulls d'entre els meus.

Encara dubto, davant la bústia,
si he fet bé d'enviar-vos la foto
d'aquesta nena amb la carta a les mans
i els ulls pregant-li a l'objectiu
que la retrati exactament com sóc.

(inèdit)

LA FELICITAT

123456

Duen que els poetes no parlem de la felicitat.
De què devem parlar –m'intriga– quan parlem d'allò
que s'enyora, s'alimenta, es convoca,
se sospita, es regala, es crea, es provoca,
s'arrisca, s'interroga, se suplica, es tem,
es repta, es reclama, s'imagina, s'immola,
es transforma, es nega, es creu, s'enfronta,
s'irradia, es dubta, es pressent?
D'allò que es perd i es guanya
i es perd i es guanya i es perd
i es guanya i es perd
i es perd...
i es...

(inèdit)

NIT DE LA POESIA

CÈLIA SÀNCHEZ-MÚSTICH

A LA TAULA DEL MIG

123456

Sóc a prop, a cinc minuts de tothom,
acampada entre els bolquers i el cementiri,
allà on la llum del sol
cau perpendicular a la certesa
que els vells han estat joves,
que els joves seran vells,
i equidistant de la pau i la revolta,
allà on tan sols s'hi arriba
percaçant l'extrem.

A la taula del mig
tinc vistes circulars a la ciutat,
des del port fins al suburbi
passant pel terrat des d'on em llanço
quan la por de no ser on sóc
atreu l'abisme: sempre caic al centre
d'un llençol tibet per mans amigues.

(inèdit)

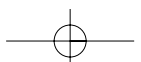
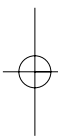
REVELACIÓ

123456

La nit és la porta tancada
i la lluna un espiell per on veig
milers d'esperits
gesticulant amb somriures
un missatge inaudit, frisós, urgent:

que no hi ha porta.

(de Llum de clara boia, 2004)

NIT DE LA POESIA

PEREJAUME

BIOGRAFIA

Va néixer el 1957 a Sant Pol de Mar, al Maresme, on viu i treballa. De formació autodidacta pren clares influències d'autors com Joan Brossa, amb qui compartirà una obra a cavall entre la pintura i la poesia.

Artista complet i reconegut, en el seu treball s'hi barregen pràctiques literàries i visuals. A mitjans dels anys setanta, moment en què comença a exposar, la seva obra es vincula tant a l'avantguarda històrica com a fenòmens ultralocals de la cultura catalana. La pintura, l'escriptura i les caminades, així com tantes altres activitats, han contribuït en la seva obra a una redefinició del paisatgisme, un paisatgisme que esdevé una mena d'absolut on fins i tot l'autoria hi apareix i desapareix amb un marcat sentit territorial.

Més que no pas una evolució en les formes o en els conceptes, l'obra de Perejaume ha constituït, amb els anys, un cos complex que combina les propostes teòriques amb la producció artística. Això és particularment notori en la seva producció escrita –poesia, assaig, prosa, llibres-obrad'art–, on, a l'hora d'elaborar un discurs, ho fa amb una llengua rica i genuïna, diríem que neoverdaguèria, que és, a la vegada, objecte i instrument. La seva producció literària es nodreix d'un discurs absolutament genuí que, en paraules de Josep Palau i Fabre, sembla *immaterial*, fet de *pigments d'aire, vent o de brisa*.

Ha dut a terme els òculs del sostre i els medallons del prosceni del Gran Teatre del Liceu, on insereix la imatge de les antigues butaques en un paisatge muntanyós.

El 2005 fou guardonat amb el Premi Nacional d'Arts Visuals concedit per la Generalitat de Catalunya i l'any 2006 fou amb el Premio Nacional de Artes Plásticas concedit pel Ministeri de Cultura d'Espanya.

LLIBRES PUBLICATS

- 1989** *Ludwig-Jujol. Què és el collage sinó acostar soledats?*
1990 *El bosc a casa, amb Joan Brossa*
1993 *La pintura i la boca*
1995 *El paisatge és rodó*
1998 *Oisme*
2000 *Cartaci, amb Joan Brossa*
2003 *Obreda*
2004 *Cims pensamenters de les reals i verdagueres elevacions*
2007 *L'obra i la por*
2007 *La terra i el terrat*

Exposicions

- 1984** "Postaler"
1988 "A 2.000 metres de pintura sobre el nivell del mar"
1989 "Fragments de monarquia"
1990 "Galeria Joan Prats, Coll de pal. Cim del Costabona"
1997 "Girona, Pineda, Sant Pol i la Vall d'Oo"
1999 "Deixar de fer una exposició"
2000 "Bocamont, Ceret, Figueres, el Prat, Tarragona i Vall"
2003 "Retrotabula"
2006 "Amidament de Joan Coromines"

1 2 3 4 5

Amb les mans de sorra
a les mans de la sorra,
amb les mans de vall
a les mans de la vall,
amb les mans de campana
a les mans de la campana,
amb les mans d'arboç
a les mans de l'arboç,
amb les mans de farina
a les mans de la farina,
amb les mans d'ordre
a les mans de l'ordre,
amb les mans de quietud
a les mans de la quietud,
amb les mans d'embosta
a les mans de l'embosta,

NIT DE LA POESIA

PEREJAUME

12345

amb les mans de grapat
a les mans del grapat,
amb les mans fugitives
a les mans fugitives,
amb les mans de paraula.
a les mans de la paraula.
Més enllà del fer,
més enllà de les mans,
amb les mans de crueltat
a les mans de la crueltat,
amb les mans de meteor
a les mans del meteor.

12345

Davant del ram,
damunt els extraordinaris
materials aflorants,
davant la terra
enflorada de valls i les valls
d'esbadellar-se la terra,
per entre els marcits abismes
i els costers aponcellats,
em pregunto, a cada vall,
quines muntanyes l'han desclosa

NIT DE LA POESIA

PEREJAUME

12345

Una terra plena de llum.
Una terra on la llum s'hi acumulés,
encesa i sumada:
tota una heretat de llum.

Una terra amb tots els cels ajaçats,
drets tot just com turons
que s'alcen matinals
i es ponen per l'obaga.

Si podíem portar la terra a la llum!
Si la sabíem pujar dreta,
que no es marcís,
en un cultiu ardent i celeste de llum!

12345

Per mirar que la veu no fos
del tot meva, per mirar que la veu
no fos només meva, per això,
perquè, amb una gla a la boca,
el centre d'expressió fos arbre,
passés a ser arbre,
sota un cel de llavor,
davant l'obra blau cel,
llegia els llavis de l'aire,
amb una gla a la boca
d'alzina que em reclamava
aquella part de paraula
que jo li pogués ser.

NIT DE LA POESIA

PEREJAUME

12345

Arbre en l'ocell
que et va dur,
en l'ocell on vas ser
llavor al seu bec:
arbre del cant.

NIT DE LA POESIA

ÀLEX SUSANNA

BIOGRAFIA

Home de lletres i promotor cultural, nascut a Barcelona el 1957, viu a Gelida (Alt Penedès). Ha tocat totes les tecles del món literari i editorial. Conegut sobretot com a poeta i dietarista, ha estat també fundador, director i editor del segell Columna, traductor (Valéry, Eliot), crític, articulista i professor universitari. Actualment dirigeix l'àrea de cultura de la Fundació Caixa Catalunya, feina des de la qual programa, entre d'altres coses, les grans exposicions que es fan a la Pedrera. També codirigeix la col·lecció de novel·la *El Cercle de Viena*, a Viena Edicions. Anteriorment havia fundat i dirigit el Festival Internacional de Poesia de Barcelona i el departament de cultura de l'Institut Ramon Llull.

Ha guanyat, entre d'altres, els premis Carles Riba de poesia i Josep Pla de narrativa.

Comentaris a l'obra

En la seva ja vasta obra lírica aconsegueix aquell difícil acord entre vida i escriptura, probablement perquè considera que fóra un fracàs no saber inquibir la vida en la poesia. Segons ell l'autèntic poeta "és un sentinella constant, sempre amatent a qualsevol esclatxa o esquerda que es produeixi en el magma opac, compacte i impenetrable de la vida. És justament d'aquestes fractures que n'extreu els poemes..."

Hereu dels anomenats *poetes de l'experiència* –però més dels anglosaxons que dels nostres–, crea un món líric que parla de la realitat i es concentra en com i en què esmercem la vida, que giravolta sobre el cansament i el desgast que el temps produeix en nosaltres. En el fons busca el sentit amagat de l'existència mitjançant l'ús líric i sovint minucios de les experiències que semblen intranscendents perquè ens són comunes. Els seus poemes són com la reiteració d'un conjur per retenir totes les coses que fan que la vida valgui la pena.

Obra

Poesia

- 1977** Abandonada ment.
1979 De l'home quan no hi veu. *Barcelona: El Mall*
1980 Memòria del cos. *Barcelona: La Gaia Ciència*
1982 Els dies antics. *Barcelona: El Mall*
1987 El darrer sol. *Barcelona: Proa*
1987 Palau d'hivern. *Barcelona: Columna*
1988 Poesia. *Eivissa: Caixa de Balears*
1991 Les anelles dels anys. *Barcelona: Proa*
1992 Tres nus a les Termòpiles. *Maó: Caixa de Balears*
1994 Boscos i ciutats. *Barcelona: Columna*
2001 Suite de Gelida. *Barcelona: Proa*
2007 Angles Morts. *Barcelona: Proa*

Diataris

- 1988** Quadern venecià. *Barcelona: Destino*
1995 Quadern de Fornells. *Barcelona: Columna*
1999 Quadern d'ombres. *Barcelona: Columna*
2006 Quadern dels marges. *Barcelona: Planeta*

Bodegó

123456

La muntanya de Cézanne
i els pots de Morandi
vénen a ser el mateix:
mirada insistent i feridora
de les aparences, percuient
a força de perseverant,
reconstrucció d'alguna cosa
sovint entrevista i enrunada,
redempció de l'instant
-d'aquest temps que de tan ràpid
se'ns fa lent i tediós-,
condensació de vida,
reserva d'energia,
sorda exaltació,
agraïment,
ofrena,
do, so,
sí.

NIT DE LA POESIA

ÀLEX SUSANNA

Dibuix de Darius Vilàs

123456

Aquesta dona
que, entotsolada, cus
amb mans plenes de tacte,
¿voleu dir que en realitat
no està cosint alguna cosa
de molt endins?

(1879-1950)

Saturnal

123456

Quan pels volts de mitjanit
et disposes a baixar al soterrani,
no saps mai què t'hi espera
ni per què ho fas, això de davallar
per l'escala de cargol
que et porta cap al més fondo
i tenebrós de la casa:
un terra de terra
és el que sempre acull, però,
sense engany ni subterfugis,
aquestes últimes passes del dia
per veure què n'ha quedat
del seu flam, si brasa o cremallot,
i com t'han deixat
els seus fluxos i refluxos,
l'endiastrada ressaca:
dies hi ha en què malgrat tot
et ve de gust destapar
una ampolla
i engrapar-la de la fosca
perquè recobri la seva esplendor;
d'altres en què potser pregaries,
si no fos que no en saps
i et limites a estimbar-te
en un avenc de silenci;

NIT DE LA POESIA

ÀLEX SUSANNA

123456

de vegades et sents aculat
però no saps deslliurar-te
d'una ombra massa propera
que et revesteix tot per dintre;
dies hi ha també en què algun
dels teus morts fa el viu
i truca a la porta
i bé l'has de fer passar...

Celler, cripta, cel·la o catacumbes,
ara saps que un soterrani
cada nit t'espera
per dispensar-te tant sí com no
el seu veredict.

Son

123456

Veient tot de sobte
algunes congestes al lluny
arrapades al bac d'una carena
i brillant amb una claror
que sembla venir de dins,
uns quants sabem què pot ser un poema:
allò que resta d'un instant,
d'un dia, d'una vida
-tal vegada d'una mort-,

una taca de llum
que res no pot fondre del tot.

(Valls d'Àneu)

NIT DE LA POESIA

ÀLEX SUSANNA

Dies tacats

123456

Com que feia temps que no en colliem,
em va sorprendre veure'm els dits tacats
d'una tinta violàcia com
de proclama republicana a deshora:
per uns moments, aquestes manasses
van ser les del noi que s'enfilava
una i altra tarda d'estiu
bosc amunt a collir nabius o aranyons
entre esbarzers i brolla punxant,
mentre el dia suaument s'enretirava
d'aquelles cansades muntanyes
fins a tapar-les amb una fresca
flassada d'ombra.

Ara que sóc jo qui hi va amb els fills,
celebro que la cadena no es trenqui
i matí rere matí comencem el dia
amb unes torrades iniciàtiques
en què la melmelada ens porta
dolçament al cor fosc del bosc.

Música de cambra

123456

El meu instrument predilecte,
l'arquet més fi de tots,
el més sol·licit,
aquesta mina de grafit
amb què ho escric tot
a marges i portadelles
de tripes mig esventrades...

Són hores d'un silenci tens
en què només se senten cruixir
els acords i desacords
d'un llapis ingràvid
que s'emmotilla al pensament,
el ressegueix, el puntua
o tan sols l'intueix,

però ens permet obrir-nos camí
en un bosc del tot desconegut:
el d'un futur que esdevé,
moment a moment,
present irreparable,
presència real,
sentit auscultat.

